

Oponentský posudek na diplomovou práci Moniky Říhové

Psychologická próza Regíny Ezery

Předložená práce je věnována psychologické próze přední lotyšské spisovatelky druhé poloviny minulého století Regíny Ezery. V první kapitole je charakterizována osobnost a tvorba této autorky, druhá a třetí kapitola podává rozbor jejích delších a kratších próz, do čtvrté kapitoly diplomantka zařadila svůj překlad povídky Srpen, měsíc jablek a pátá kapitola se zabývá vybranými aspekty sledované tvorby, konkrétně typy postav, motivem osudu a žánrovou problematikou.

V práci byla využita reprezentativní lotyšská literatura o dané autorce i o lotyšské próze obecně. Z nelotyšské teoretické literatury je v seznamu uvedena pouze kniha ... na okraji chaosu... D. Hodrové, která ovšem nikde v textu není citována, proto vzniká otázka, zda a jak byla vůbec použita. V seznamu literatury by Blaumanisovo dílo Smrt na kře mělo být zařazeno do pramenů, nikoli do sekundární literatury. Po jazykové stránce je text diplomové práce vcelku v pořádku, včetně adekvátního překladu lotyšské povídky. Citace, odkazy na literaturu i poznámkový aparát jsou v normě; u poznámek občas chybí počáteční velké písmeno (např. pozn. 41, 111, 112).

Diplomová práce se vyznačuje přílišnou popisností na úkor přemýšlení o shromážděných faktech a z něj vyplývajících vlastních závěrů podložených teoretickou literaturou. Nápadně to ukazuje kapitola 5, kde jsou v podstatě shrnuty popisy postav a jen ve dvou delších odstavcích se uvažuje o motivu osudu a žánrové problematice. Rovněž závěr práce převážně shrnuje předešlý text bez výraznějších zobecnění. "Analýza žánru psychologické prózy" uvedená v zadání diplomové práce tak byla splněna jen částečně, zejména kvůli nedostatečné literárněteoretické bázi.

Na druhou stranu je třeba ocenit, že se diplomantka důkladně seznámila s podstatnou částí díla R. Ezery, a to v lotyštině, protože v češtině byly vydány jen tři knižní tituly. Tuto svou čtenářskou zkušenost podrobně a kultivovaně zaznamenala, navíc osvědčila schopnost samostatného překladu lotyšského uměleckého textu do češtiny, což nebývá samozřejmostí. Diplomantka vůbec pracovala velmi samostatně a výtky, které jí byly bohužel až v závěru práce sděleny, v rámci svých časových možností vzala v úvahu. S přihlédnutím k hodnocení některých dřívějších diplomových prací dobíhajícího studia lettonistiky navrhuji známku velmi dobře s tím, že v rámci současného oboru východoevropská studia by byly požadavky na metodologickou úroveň diplomové práce vyšší.

V Praze dne 21.5.2013

Mgr. Pavel Štoll, Ph.D.